

Mogelijkheden met biologische aardbeiplanten

Tot op heden zijn er nog geen of nauwelijks geen biologisch vermeerderde aardbeiplanten beschikbaar. Zeker voor de planting in augustus met verse planten is er nog geen aanbod beschikbaar. In het verleden werden proeven aangelegd om de toen beschikbare biologische planten te vergelijken met gangbaar plantmateriaal. De resultaten vielen zo zwaar tegen dat dit aanbod aan geen enkele teler kon aangeraden worden. De kwaliteit van de planten was ondermaats. Een aantal jaar geleden startten de eerste proeven op het PPK 'Pamel' met eigen biologisch vermeerderd plantmateriaal. Deze planten werden op een specifieke manier opgekweekt en dan in een vergelijkende proef opgenomen. Ook tijdens het teeltjaar 2009-2010 werden deze proeven verder aangelegd. De aanpak en resultaten worden hieronder beschreven.

Beschrijving van de proef:

Vermits er geen degelijk biologisch plantmateriaal beschikbaar was werd er zelf een moederperceel aangelegd. Zowel Elsanta als Darselect werden aangeplant. Voor Elsanta gebruikten we biologische moederplanten. Voor Darselect gebruikten we gangbare en biologische moederplanten. Ook Clery werd nog biologisch vermeerderd, niet zozeer om biologisch plantmateriaal met gangbaar plantmateriaal te vergelijken maar om een plantdataproef aan te kunnen leggen.

Het moederperceel werd begin april 2009 aangelegd. Er werden aardbeiruggen met folie getrokken. De ruggen liggen met een tussenafstand van 4 meter. De moederplanten werden rond half april rechtstreeks aangeplant. Om nog extra planten te produceren is het mogelijk om de planten vanaf half februari 2009 voor te trekken in een verwarmde serre. Dit geeft als bijkomend voordeel dat de planten kort bij elkaar staan waardoor het verwijderen van de bloemen efficiënter kan gebeuren. In deze proef werden de bloemen op het moederperceel zelf uit de planten genomen. Het verwijderen van de bloemen is nodig om de moederplanten maximaal planten via uitlopers te laten maken. Daarnaast wordt ook de ziektedruk beperkt.

De strook tussen de ruggen wordt afgedekt met antiworteldoek. Deze tussenafstand van 4 meter dient om de jonge uitlopers voldoende ruimte te geven maar 4,15 m is ook een standaardbreedte voor antiworteldoek waardoor er geen aanpassingen aan de doeken moeten gebeuren om alles af te dekken. Als alternatief zou mechanische onkruidbestrijding ook kunnen maar dan worden de ruggen ook best zonder folie

gelegd. De antiworteldoek biedt het voordeel dat de jonge planten niet in contact komen met de bodem en zo niet besmet worden met Phytophthora of Verticillium. Begin juni 2009, als de eerste uitlopers of stolonen zich vormen wordt er op de antiworteldoeken een laagje van 2 tot 4 cm groencompost (van eigen productie) gestrooid. Hier kunnen de wortels zich dan vasthechten. Om het vastleggen van de jonge planten te vergemakkelijken wordt er gezeefde compost over de uitlopers gestrooid en nadien worden de jonge planten eventjes beregend om de bladeren terug zuiver te maken. Hierdoor omsluit

de compost ook de uitlopers en de jonge worteltjes waardoor de wortelvorming vlot verloopt. Vanaf begin augustus 2009 kunnen de planten geroid worden en uitgeplant worden op het productieperceel.

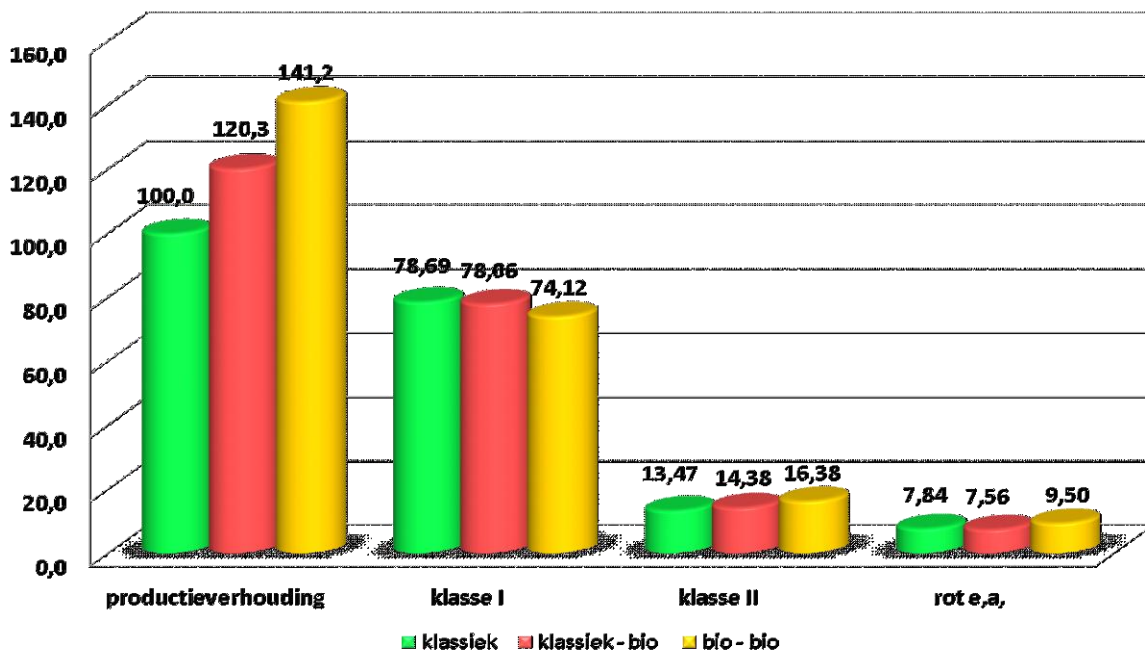
In de proef werd Elsanta geplant op 11 augustus 2009 en Darselect werd geplant op 4 augustus 2009. De biologisch vermeerderde planten liepen een vergelijkbaar parcours als de gangbare. Ze werden

uitgestoken de dag voor het planten. Nadien lagen ze een tijd op de sorteertafel en gingen ze tot de dag nadien in de koeling. De gangbare planten liepen een vergelijkbaar traject door. De planting gebeurde op hetzelfde tijdstip. Na de planting werd het perceel afgedekt met antiworteldoek om onkruidbestrijding te minimaliseren. De planten ontwikkelden vrij goed. Er was wel verschil zichtbaar tussen de verschillende type planten.

In het voorjaar werd er zoals gewoonlijk een tunnel over de planten geplaatst. Tijdens de voorjaarsgroei (2010) waren de verschillen echt zichtbaar. De resultaten gaven ook een duidelijk verschil weer. De onderstaande grafiek geeft een duidelijk overzicht van de behaalde resultaten met Darselect.

Productieverhouding en verhouding Kl 1, Kl 2, rot e.a. bij Darselect

Uit de proef kunnen we besluiten dat per extra trap bio dat er in vermeerdering ingeschakeld wordt er een productieverhoging van 20 % vastgesteld wordt. Deze productieverhoging heeft een kleine invloed op de verhouding tussen klasse 1, klasse 2 en uitval zonder evenwel als echt negatief

beschouwd te worden. Uit de proef bleek ook dat de middenpluk bij Darselect bio-bio iets later viel dan bij gangbare planten. Dit is te verklaren door de flink hogere productie. Bij Elsanta bleek de productieverhoging 'slechts' 20% te zijn maar hier werd dan geen invloed op sortering of middenpluk vastgesteld. Tijdens de proef konden we ook vaststellen dat de groeiwijze van de gangbare planten anders was dan van de biologisch vermeerderde planten. De gangbare planten lagen meer open en plat, de biologische planten groeiden meer spits omhoog.

Besluit:

Biologische planten hebben zeker een evenwaardig productiepotentieel als gangbare planten. De wijze waarop de planten geteeld worden bepaalt echter voor een groot deel het productieniveau. Tijdens bezoeken aan prille initiatieven rond biologische vermeerdering van aardbeiplanten bleek heel vaak dat onkruid het grootste probleem vormt. Met het systeem zoals het op het proefcentrum toegepast wordt is dit geen probleem. De inworteling in compost zorgt bovendien voor een zeer sterk ontwikkeld wortelgestel waardoor hergroei zeer vlot en zonder stress verloopt. Ondanks deze resultaten ligt de weg toch nog niet open voor biologisch plantgoed van aardbeien. De meest interessante rassen voor de bioteelt zijn licentierassen. Dit houdt in dat deze planten enkel vermeerderd mogen worden door licentiehouders. Deze licentiehouders richten zich op de gangbare vermeerdering van planten en tonen heel weinig interesse om naast hun gangbare activiteiten ook een biologische vermeerdering op te zetten. Deze problematiek van parallelle productie kennen we ook op het land- of tuinbouwbedrijf. De licentieverleners zijn zelf meestal veredelaars die heel weinig brood zien in het beperkte marktaandeel van biologische planten, zeker indien de planten omwille van hun raseigenschappen ook nog gangbaar gebruikt kunnen worden. We kunnen alleen maar vaststellen dat we hierdoor in een vicieuze cirkel blijven zitten. Een doorbraak forceren blijft een aandachtspunt voor het PPK 'Pamel'.

Meer info?

Yves Hendrickx (PPK)

TEL +32 (0)54 32 08 46

proefcentrum.pamel@vlaamsbrabant.be.